

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๕๗๔๓

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อหารือกรณีการงดหรือลดค่าปรับจากปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครนายก ด่วนที่สุด ที่ นย ๐๐๑๗.๓/๕๒๕๗ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดนครนายก แจ้งว่า จังหวัดฯ ได้ว่าจ้างบริษัท พี ซี เอ ดี จำกัด ดำเนินการโครงการก่อสร้างต่อเติมอาคารศาลากลางจังหวัดนครนายก ๕ ชั้น ณ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จำนวน ๑ แห่ง ในวงเงินจำนวน ๑๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลาก่อสร้าง ๖๖๐ วัน ตามสัญญาเลขที่ ๒๔๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เริ่มต้นสัญญาจ้างวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยจังหวัดฯ ได้แก้ไขสัญญาครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ เพื่อให้งวดงานและจำนวนเงินแต่ละงวดสอดคล้องกับวงเงินที่ได้รับในแต่ละปีงบประมาณ และแก้ไขสัญญาครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓ เพื่อปรับรูปแบบฐานรากเสาเข็มเจาะ เป็นเสาเข็มตอกระบบ Jack in Pile และเพิ่มเติมรายละเอียดในส่วนของการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างอาคารเดิม พร้อมทั้งเพิ่มงานปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโครงการ โดยจังหวัดฯ ได้อนุมัติงดหรือลดค่าปรับให้แก่ผู้รับจ้าง เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ เป็นระยะเวลา ๘๑ วัน ต่อมาผู้รับจ้างได้มีหนังสือของงดหรือลดค่าปรับจากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ นับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ รวม ๓๗๑ วัน หรือจนกว่าปัญหาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ จะสิ้นสุดลง เนื่องจากผู้รับจ้างได้รับผลกระทบดังนี้

๑. ปัญหาด้านการจัดหาแรงงาน จังหวัดฯ ได้มีการประกาศห้ามเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว และประกาศให้มีการกักตัว ๑๔ วัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงาน ทำให้ผู้จัดหาแรงงานไม่สามารถนำแรงงานเข้าดำเนินการได้

๒. ปัญหาการก่อสร้างที่พักรั่วครว เนื่องจากประชาชนได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก ให้ตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างที่พักรั่วครวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ เข้าสู่ชุมชนที่อาศัย ซึ่งทำให้ผู้รับจ้างต้องทำการรื้อถอนที่พักรั่วครว และต้องจัดหาพื้นที่ รวมถึงทำการสร้างใหม่ทดแทนของเดิม

จังหวัดฯ จึงขอหารือว่า กรณีดังกล่าว จังหวัดฯ จะสามารถนำเหตุผลข้างต้นมาพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่ผู้รับจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้หรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญา หรือข้อตกลง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง...”

/และ ...

และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๒ กำหนดว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ตามมาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่มีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย หรือเหตุอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถส่งมอบสิ่งของหรืองานตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญาได้ ให้หน่วยงานของรัฐระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลงกำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐ ทราบภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากมิได้แจ้ง ภายในเวลาที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อของดหรือลดค่าปรับ หรือขอขยายเวลาในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือหน่วยงานของรัฐทราบที่อยู่แล้วตั้งแต่ต้น” ประกอบกับคณะกรรมการวินิจฉัยได้มีหนังสือ คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๗๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่อง ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการในช่วงเวลาที่ได้รับผลกระทบ จากกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID – 19)) ข้อ ๒ กำหนดว่า “กรณีที่โรคโควิด ๑๙ เกิดภายหลังจากที่หน่วยงานของรัฐได้ลงนามในสัญญาหรือข้อตกลง กับคู่สัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณา ดังนี้ ๒.๑ การบริหารสัญญา ๒.๑.๑ ผลกระทบจาก การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ถือเป็นเหตุสุดวิสัย ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง (๒) โดยเหตุสุดวิสัย ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๘ ที่บัญญัติว่า “เหตุสุดวิสัย หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลพิบัติก็ดี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้ แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบ หรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้นจะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้ จากบุคคลในฐานะ และภาวะเช่นนั้น” ๒.๑.๒ การพิจารณาการงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายระยะเวลา ทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้ดำเนินการดังนี้ (๒) กรณีที่สัญญาครบกำหนดและมีค่าปรับเกิดขึ้นแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนำจำนวนวันที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ มางดหรือลดค่าปรับ ให้แก่คู่สัญญาตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ “จำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง” ให้หน่วยงานของรัฐ พิจารณาจากกฎหมาย ข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งของทางราชการที่ให้หน่วยงานของรัฐปิดทำการ หรือสั่งห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยง หรือสั่งปิดสถานที่หรือสั่งห้ามกระทำการหรือสั่งการใด ๆ จนถึงวันที่เปิดทำการ หรือวันที่กระทำการหรือดำเนินการได้ตามปกติ และหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๒๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายระยะเวลาทำการ ตามสัญญาหรือข้อตกลง ที่ได้รับผลกระทบจากกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID – 19)) ข้อ ๑.๑ กำหนดว่า “หากเหตุยังไม่สิ้นสุด เนื่องจากสถานการณ์ ของโรคโควิด ๑๙ ไม่อาจกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดได้แน่นอน และคู่สัญญาที่ได้รับผลกระทบ จากเหตุดังกล่าวอาจไม่สามารถแจ้งเหตุภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง ดังนั้น เพื่อให้คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐได้รับความเป็นธรรมในการดำเนินงานตามสัญญา จึงยกเว้น การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๑๘๒ โดยให้คู่สัญญาแจ้งความประสงค์ของงดหรือลดค่าปรับอันเนื่องจากเหตุดังกล่าว ยังไม่สิ้นสุดต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่อาจกำหนดจำนวนวันที่จะขอแจ้งเหตุเพื่องดหรือลดค่าปรับได้ พร้อมทั้งให้หน่วยงานของรัฐจ่ายเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างตามสัญญาโดยยังไม่หักค่าปรับออกจากค่าพัสดุ หรือค่าจ้างสำหรับการจ่ายเงินในงวดนั้น ๆ ทั้งนี้ เมื่อเหตุที่ได้รับผลกระทบจากกรณีโรคโควิด ๑๙ ได้สิ้นสุดลงแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๒ ต่อไป” และข้อ ๔ กำหนดว่า “สำหรับหลักฐานหรือเอกสาร เพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ให้พิจารณาจากเอกสารหรือหลักฐาน เช่น ๔.๑ ถึง ๔.๔ เป็นต้น”

๒. กรณีจังหวัดนครนายก จะพิจารณางดหรือลดค่าปรับ หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาให้กับบริษัท พี ซี เอ ดี จำกัด ผู้รับจ้างก่อสร้างต่อเติมอาคารศาลากลางจังหวัดนครนายก ๕ ชั้น ณ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๒๔๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ จังหวัดฯ จึงต้องพิจารณาให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าวข้างต้น โดยหากกรณีที่บริษัทฯ ของดหรือลดค่าปรับ หรือขอขยายระยะเวลาทำการตามสัญญา เนื่องจากเหตุได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ทำให้บริษัทฯ ประสบปัญหาในการจัดหาแรงงานและมีเหตุให้ต้องทำการรื้อถอนที่พักคนงานชั่วคราว รวมทั้งการจัดหาพื้นที่ก่อสร้างที่พักคนงานใหม่ทดแทนของเดิมจนทำให้ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ นั้น เป็นผลโดยตรงที่ทำให้ผู้รับจ้างไม่อาจดำเนินการตามสัญญาได้ กรณีดังกล่าวจังหวัดฯ ย่อมสามารถพิจารณาดำเนินการตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๗๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ ข้อ ๒ โดยพิจารณาจากกฎหมาย ข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งของทางราชการที่ให้หน่วยงานของรัฐปิดทำการ หรือสั่งห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยง หรือสั่งปิดสถานที่หรือสั่งห้ามกระทำการหรือสั่งการใด ๆ จนถึงวันที่เปิดทำการหรือวันที่กระทำการ หรือดำเนินการได้ตามปกติ และตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๒๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ข้อ ๑.๑ และข้อ ๔ ข้างต้น ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริงต่อไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยได้มีหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๙๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งจังหวัดฯ สามารถนำแนวทางของหนังสือแจ้งเวียนข้างต้นไปพิจารณาดำเนินการในกรณีที่หาหรือได้อีกทางหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวกุลยา ตันติเตมิท

(นางสาวกุลยา ตันติเตมิท)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖